

B.R.S. Semester - 5 (Remedial) (CBCS) Examination**March/April-2026 (NEW COURSE)****C-13 Rural Extension(Core -13)****Time: 2:00 Hours****Marks:50****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

-
- પ્રશ્ન-૧ પંચાયતી રાજ્ય પધ્ધતિની મર્યાદાઓ સમજાવો. (૧૦)
અથવા
- પ્રશ્ન-૧ વૈદિક કાળ તથા બૌદ્ધકાળની પંચાયતપ્રથાના તફાવત લખો.
- પ્રશ્ન-૨ પંચાયતી રાજ એટલે શું? પ્રાચીન સમયની પંચાયતી વ્યવસ્થા સમજાવો. (૧૦)
અથવા
- પ્રશ્ન-૨ સમાજ વ્યવસ્થાના સંદર્ભે પંચાયત પ્રથાની ભૂમિકા સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૩ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ ત્રણ) (૧૫)
- 1) પંચાયત પ્રથાના ફાયદાઓ.
 - 2) ગ્રામીક
 - 3) પંચાયતી રાજ પ્રથાના હેતુઓ.
 - 4) પંચાયત પ્રથાનું મહત્વ.
 - 5) ત્રિસ્તરીય પંચાયત વ્યવસ્થા
- પ્રશ્ન-૪ માગ્યા પ્રમાણે જવાબ લખો. (કોઈપણ પાંચ) (૧૫)
- 1) સત્તાનું વિકેન્દ્રીકરણ સમજાવો.
 - 2) પંચાયત પ્રથામાં સાંપ્રદાયીકરણ સમજાવો.
 - 3) પ્રથમ ત્રણ પંચવર્ષીય યોજનાના હેતુઓ લખો.
 - 4) પંચાયતની વિવિધ સમિતિઓના નામ લખો.
 - 5) પંચાયતપ્રથા દ્વારા ગ્રામ વિકાસ સમજાવો.
 - 6) ગ્રામ પંચાયતનાં મંત્રીની ફરજો લખો.
 - 7) ગ્રામ પંચાયતમાં સરપંચના કાર્યો જણાવો.
